

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

GEGUŽĖS 3-IOSIOS DEKLARACIJA

2018 m. gegužės 8 d. Nr. XIII-1136
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, dalyvaujant Lenkijos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados atstovams,

iškilmingai minėdamas 1791 m. pirmosios rašytinės Konstitucijos Europoje dieną,

pažymi, kad:

Abiejų Tautų Respublikos 1791 m. Gegužės 3-iosios Konstitucija buvo pirmoji šiuolaikinė Konstitucija Europoje ir antroji visame pasaulyje, ji apibrėžė modernią valdžios institucijų sąrangą bei pabrėžė konstitucinių vertybių – teisinės valstybės ir žmogaus teisių – svarbą. Konstitucinė Abiejų Tautų Respublikos, kaip suverenių valstybių sąjungos, struktūra buvo užbaigta svarbiu 1791 m. spalio 20 d. Abiejų Tautų tarpusavio įsipareigojimo įstatymu;

tuo metu šių vertybių ir jomis paremtos modernios bendros valstybės nepavyko apginti – mūsų to meto pažanga išgąsdino didžiuosius imperinius kaimynus ir jie išdraskė mūsų bendrą valstybę;

prieš šimtą metų atkūrę savo nepriklausomas valstybes, visi kartu išgyvenome sudėtingą ir tragišką XX amžių – okupacijas, karus, pokario rezistentų žūtis ir tragiškas tremtis, holodomorą, holokaustą ir ilgą laiką buvome priversti gyventi be žmogaus teisių ir europietišκών vertybių, kurios buvo garantuotos dar 1791 m. Gegužės 3-iosios Konstitucijoje;

vėl būdami laisvi ir ypač vertindami tai, kad mus vienija bendra istorija, turtingas bendras kultūros paveldas ir Gegužės 3-iosios Konstitucijos vertybės, pabrėžiame tai, kad šiandien mus dar labiau sutelkia šių dienų ir ateities bendri svarbiausi iššūkiai;

pabrėžia, kad:

su šūkiu „Už jūsų ir mūsų laisvę“ lietuviai ir lenkai, ukrainiečiai ir gudai, žydai ir totoriai, kitų tautų žmonės mūsų žemėse ėjo ginti Gegužės 3-iosios Konstitucijos europietišκών idealų; XX amžiaus viduryje laisva ir vieninga Europa buvo sukurta vadovaujantis tokiu pačiu šūkiu; šiandien kviečiame Gegužės 3-iosios Konstitucijos kūrėjų įpėdinius padaryti viską, kad visos

valstybės, įsikūrusios buvusiose Abiejų Tautų Respublikos žemėse, turėtų galimybę tapti laisvos ir vieningos Europos dalimi;

Ukrainos siekis apsiginti nuo agresoriaus ir atgauti okupuotas žemes bei sukurti saugią, klestinčią ir europietišką valstybę, suartėjančią su NATO ir Europos Sąjunga, yra ir strateginis Lietuvos siekis. Lietuva kviečia Lenkiją ir Ukrainą visoms kartu imtis bendrų žygių ir padaryti viską, kad tai taptų ir visų mūsų Vakarų partnerių svarbiausiu siekiu;

esame ypač suinteresuoti taika ir gerais santykiais su visais kaimynais, nes mus to moko mūsų skaudi istorinė patirtis: gyvename „krūvinose žemėse“, esame patyrę daugiausia kančių ir tragedijų Europos žemyne. Tikime, kad ir šiandienos Rusija kada nors taps neagresyvia ir europietiška valstybe. Tam, kad tokia Rusijos perspektyva taptų tikrove, šiandien bendromis pastangomis privalome stabdyti jos agresiją Ukrainoje ir investuoti į sėkmės valstybių, pradedant nuo Ukrainos, juostos sukūrimą Europos Rytų kaimynystėje.

Buvome, esame ir būsimė savo valstybių ir savo istorijos patriotai. Mus vienija mūsų bendra istorija ir bendra ateitis laisvoje ir vieningoje Europoje.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis